

DE NYE NIKON-KAMERAER ER FANTASTISKE

I Foto & Smalfilms septem-bernummer blev læserne opfordret til At hjælpe med en langtidsprognose for Nikon. Næsten 100 Nikon ejere svarede på opfor- dringen, og de var allesam- men - på nær to - positive i deres kritik.

Af Finn Nesgaard

Det er ikke let at lave en langtids- test, der virkelig *siger* noget om det pågældende kamerafabrikat. En egentlig laboratorietest er både dyr og tidkrævende, og så er det svært at sikre sig, at laboratorieforholde- ne kommer til at modsvare det vir- kelige liv.

En anden løsning var at dele ka- meraer ud til en stribe fotografer, og så tjekke kameraerne et år efter. Erfaringer fra andre fotoblade vi- ser, at denne metode, som nødven- digvis kun kan bygge på et enkelt eller nogle få eksemplarer af hver kameramodel, giver sparsomme og ret tilfældige informationer. Dette

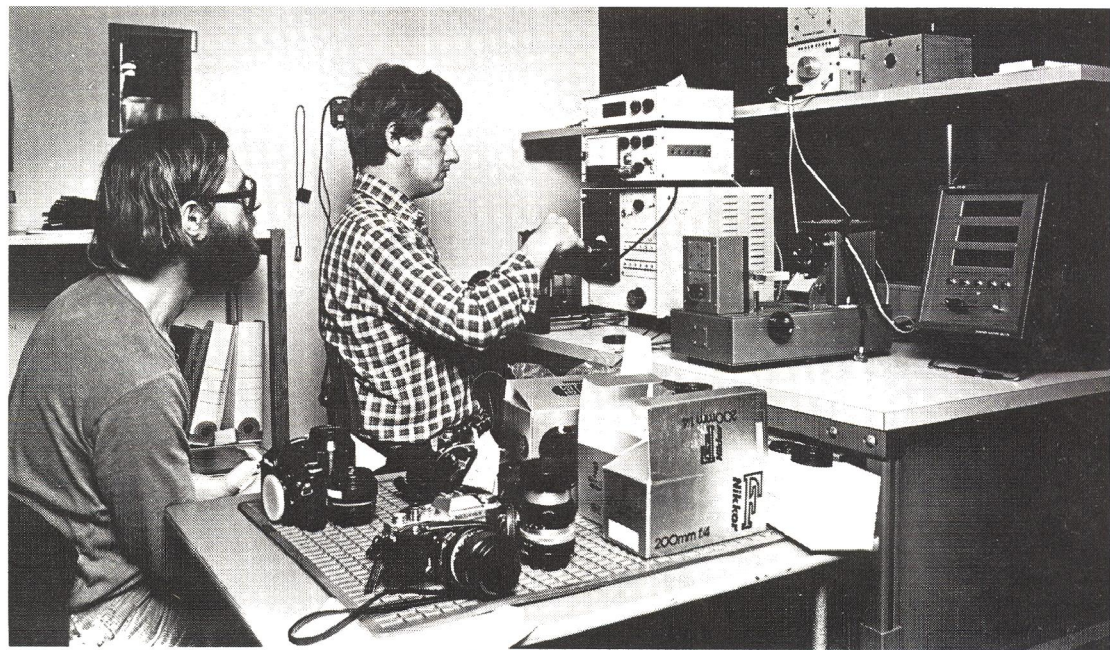
skyldes ikke mindst, at man kun kan få knipserne til at skifte kamera i forbindelse med en test. De virke- lige storforbrugere, heriblandt de professionelle, har valgt det værktø- j, som de mener opfylder deres fotobehov bedst, og de kan natu- rligvis ikke overtales til at skifte.

FOTO & Smalfilms løsning

Her på FOTO & Smalfilm har vi der- for valgt en helt tredje form for langtids-test. Og det skal i sandhe- dens interesse indrømmes, at det ikke er os selv, men en af bladets læsere, der har fundet på ideen.

Den bygger i al sin enkelthed på, at vi beder læserne stille deres SLR-erfaringer til rådighed. Forud- sætningen for, at denne testform kommer til at fungere godt er natu- rligvis, at der hver gang er et ri- meligt antal læsere, som melder sig under fanerne, og at de repræsen- terer et nogenlunde bredt udsnit af det pågældende fabrikats brugere.

Helt konkret kunne man frygte, at det kun er de uheldige brugere, dem med »mandagsmodellerne«, som giver lyd fra sig, mens alle de tilfredse undlader at svare på op-

Testmålingerne foretages af Jens Bjørn Andersen fra Foto Teknik Aps. Til venstre ses Finn Nesgaard som bisidder.

fordringen i bladet. Men den frygt har vist sig ganske ubegrundet. Opfordringen i septemhernumme- ret vedrørende Nikon kameraer gav nemlig ikke færre end 94 svar om over hundrede Nikon kameraer, og der var kun *to* af svarerne, som var utilfredse!

Problemer med værkstedet

Fælles for de to utilfredse og de få andre kritiske bemærkninger fra indsenderne er, at de ikke går på selve kameraet, men på serviCe- værkstedet og på prisen for repara- tion.

Den ene util- fredse Nikon ejer er ingeniør Finn Smeds- kjær fra Mun- kebo på Fyn. Han købte en Nikon FE i 1980, og få måneder efter garan- tiens udløb begyndte kameraet at gå i »baglås« på mere eller mindre tilfældige tidspunkter. Han kunne dog få det i gang igen ved at stille det på den batteriløse M 90 lukker- tid, og han fandt desuden ud af, at problemerne kun opstod, når ka- meraet stod på automatisk ekspone- ring.

Han sendte derefter kameraet til reparation, og blev lovet, at det skulle være færdigt i løbet af 14 dage. Der gik 1½ måned, og reg-

ningen lød på 653 kroner. Da repara- tionsgarantien på ½ år lige var udløbet, opstod den samme fejl igen. Og med udsigt til en ny repara- tion i 6-700 kroners klassen har Finn Smedskjær valgt at undgå auto- matikken og kun fotografere med manuel indstilling.

Den anden utilfredse er tekniker Gert Højerup fra Kastrup. Han har været igennem den værst tænkelige række af problemer. Selve be- givenhedsforløbet er dog så lang- strakt og fyldt med utrolige detal- jer, at der ikke er plads til at refe- rere det i sin fulde udstrækning. Så lad mig nøjes med følgende: Det drejer sig om en tidlig Nikon EM (fra november 79). Den gav problemer med blændesimuleringen, blev re- pareret, blev repareret igen, blev ombyttet, blev repareret, og blev repareret igen.

Men tro nu ikke, at Gert Højerup, som fik ødelagt billederne fra en Ruslandsrejse p.g.a. det drilske kamera, er gået hen og blevet al- vorligt sur. Tværtimod er han fuld af lovord over den respons og op- bakning, han har fået fra Nikon im- portøren. Og han regner da også med, at han ender med at blive en tilfreds Nikon ejer.

Klarede minus 45 grader

Ud over de ovennævnte og nogle få andre negative kommentarer var læsernes bedømmelse af Nikon

som nævnt yderst positiv. Tag eks- empelvis denne lille solskinshisto- rie, som portør Gert Sørensen fra Silkeborg har indsendt.

- Jeg har to stk. Nikon F2A fra henholdsvis 1977 og 1978, og så har jeg et sæt objektiver fra 24 mm til 300 mm samt en del andet tilbe- højr. Mit filmforbrug er 50-80 film pr. år.

- I vinteren 1979 var jeg i Sveri- ge, og der var bidende koldt - mi- nus 45 grader! Selv om kameraerne kom ud i kulden og ind igen flere gange, så fungerede de fint og gav veleksponerede billeder, både sort- hvide og farvedias. Min motor MD- 3 fungerede også udmærket.

Værkstedstjek

I forbindelse med langtidstesten blev en række kameraer indkaldt til testmåling. Hovedtesten gælder det automatisk/manuelle Nikon FE kamera, hvor tre eksemplarer blev gennemmålt. Desuden blev en en- kelt Nikon F3 målt igennem. Og en Nikon F og en Nikkormat EL fra midten af halvfjerdserne - for at sætte tingene i perspektiv.

Hovedresultatet af disse målin- ger: Alle de nye kameraer klarede testen fantastisk fint, mens de to gamle, men ellers velholdte kame- raer ikke klarede sig helt så godt.

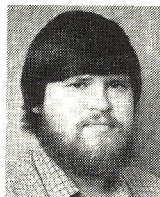
Sådan er Nikon FE

De tre udvalgte Nikon FE ejere er

foruden ovennævnte Finn Smedskjær, fotoeksperiment Claus Jensen og specialarbejder Elmer Madsen.

Claus Jensen fortæller: - Jeg har en kunde, som jeg laver reklamefoto for hver uge, og så fotograferer jeg i min fritid - li-

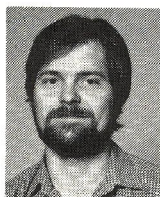

gesom så mange andre. Jeg har prøvet en række forskellige kame-
rafabrikater, siden jeg første gang købte et Nikon kamera for 13 år siden, men nu er jeg altså tilbage ved Nikon igen. Årsag: Nikon har simpelt hen aldrig svigtet mig.

- Min Nikon FE har jeg eksempelvis tabt flere gange! Det er ikke en behandling, jeg vil anbefale andre, men i mit tilfælde er det altså gået godt. Og så er jeg glad for min lille Nikon SB 10 elektronblitz. Den er farverigtig, og så giver den en god lysfordeling.

- Min eneste kritik er, at min MD 11 motor ikke er helt stabil. Når jeg tager den af og sætter den på igen, så skal jeg ruske lidt i den for at få den i gang. Jeg har dog aldrig fået taget mig sammen til at sende den til reparation. Og den nye model skulle være forbedret på dette punkt.

Elmer Mad-
sens kritik af Nikon er følgende: - Jeg har fotograferet

med Nikon i 7 år, og jeg har ikke kunnet finde noget, som mine kameraer ikke kunne klare. Jeg laver bl.a. naturbilleder, selskabsfoto og forskellige former for produktoptagelser for det firma, jeg er ansat i.

- Til naturoptagelserne er jeg meget glad for min 200 mm Nikkor optik, den er virkelig skarp. Tidligere brugte jeg en Soligor 75-250 mm zoom (fra 1975), og den var ikke god nok. Så da min fotohandler gav mig et godt byttetilbud, sprang jeg til.

- Den eneste reparation, jeg har været ude for, gjaldt mit normal-

objektiv. Det var blændesimulato-
ren, som skulle efterspændes. Pris 30 kroner plus forsendelse.

Objektiv til 20.000 kroner

Testens Nikon F3 kamera blev stillet til rådighed af postbud Thomas Lybecker fra Ballerup. Da han blev ringet op, kunne han for øvrigt oplyse, at han netop havde udskiftet sin 300 mm/f:4,5 med en 300 mm/f:2,8 med ED glas og en 1,4x telekonverter. Samlet pris 24.000 kroner.

- Jeg fotograferer næsten kun fugle, forklarer han, - og den nye 300 mm har forbedret min billedkvalitet og mine motivmuligheder ganske væsentligt. Jeg havde faktisk gået og savlet over den lysstyrke 300 mm i over 3 år, så nu skulle det altså være!

- Mit første Nikon kamera var en Nikon EM - altså en rent automatisk model. Men jeg ville gerne have mulighed for manuel indgriben, så i juni 1981 skiftede jeg til en Nikon F3. Den har jeg været glad for. Der har ikke været nogen reparationsomkostninger, og søgerinformationerne med flydende krystaller er gode. Kun i frostvejr kan tallene blive lidt uklare.

Gamle Nikon'er

For at sætte testen af de nye Nikon kameraer lidt i perspektiv, blev der også medtaget et par gamle Nikon'er fra midten af halvfjerdserne. De er leveret af cand.theol. Vagn Lyrstrand fra Vanløse. Han fortæller, at han fortrinsvis tager familie-billeder og rejsebilleder, og at det vel bliver til omkring 50 film pr. år.

- Kameraerne har altid givet mig gode billeder, fortæller Lyrstrand. - Først da jeg for nylig tog en hel serie blitzbille-

Lukkertest Nikon FE

Eksp. tal	Kamera 1 Claus Jensen	Kamera 2 Finn Smedskjær	Kamera 3 Elmer Madsen
8 sek.	excellent	excellent	excellent
4 sek.	excellent	excellent	excellent
2 sek.	excellent	excellent	excellent
1 sek.	excellent	excellent	excellent
1/2	excellent	excellent	excellent
1/4	excellent	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent	excellent
1/16	excellent	excellent	excellent
1/32	excellent	excellent	excellent
1/64	excellent	excellent	excellent
1/128	+ 18	+ 15	+ 14
1/256	+ 11	excellent	excellent
1/500	+ 15	excellent	excellent
1/1000	+ 20 - + 40	excellent	+ 13
M 90	11 ms (1/91)	11 ms (1/91)	11 ms (1/91)

Lysmålerest

LV 9	0	0	+ 1/2
LV 15	0	0	+ 2/3

Automatiktest

LV 9	0	+ 0,4	+ 0,1
LV 15	0	+ 0,4	0

Den generelle plusænders for 1/128 sekund er tilsigtet og skyldes, at fabrikken vil sikre sig effektivt mod problemer med blitzsynkroniseringen.

Lysmåler- og automatiktest er foretaget med normalobjektiver. Den lejlighedsvis blokering som Smedskjær har været ude for, blev konstateret, men årsagen ikke lokaliseret. Smedskjærs kamera udviste desuden en lille difference i afstandsindstillingen.

Lukkertest

Eksp. tal	Nikon F3 Thomas Lybecker	Nikon F Vagn Lyrstrand	Nikkormat EL Vagn Lyrstrand
4 sek.	excellent		excellent
2 sek.	excellent		excellent
1 sek.	excellent	+ 22	excellent
1/2	excellent	+ 18	excellent
1/4	excellent	+ 20	excellent
1/8	excellent	excellent	excellent
1/16	excellent	excellent	excellent
1/32	excellent	excellent	+ 9
1/64	excellent	excellent	+ 9
1/128	excellent	+ 3; - 9; - 14	- 10
1/256	excellent	0; - 15; - 28	- 12; - 5; - 5
1/500	excellent	- 20; - 50; - 70	0; - 15; + 20
1/1000	excellent	- 20; - 80; - 136	- 10; - 30; - 40
1/2000	- 12; + 16; 0	-	-
X	14,6 ms (1/68)	-	-

Lysmålerest

LV 9	0	-	0
LV 15	0	-	0

Automatiktest

LV 9	0	-	+ 0,3
LV 15	0	-	0

Vagn Lyrstrands Nikon F trængte til at få justeret gardinspændingen. Derfor de ujævne eksponeringer på tider fra 1/125 sekund og kortere. Kameraet har ikke indbygget lysmåler.

Vagn Lyrstrands Nikkormat EL havde netop været til serviceeftersyn, men lukker-spændingen var tilsyneladende ikke justeret ved den lejlighed - derfor ujævn belysning på 1/250 sekund og kortere.

	F3	F2 - F	FE	FM	EM	FG	Div. Nikkormat	Sum
Meget positiv	16	6	16	13	5	2	8	66
Positiv	2	3	14	10	3	1	4	37
Neutral	0	1	2	2	1	0	0	6
Negativ	0	0	0	0	0	0	0	0
Meget negativ	0	0	1	0	1	0	0	2

Her ses fordelingen af læsernes Nikon-vurdering. I alt 94 indsendte svaroponer. repræsenterende tilsammen 111 kameraer. Som det ses, lå der en helt klar majoritet indenfor -Meget positiv- og -Positiv-.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO & Smalfilm og fotoværkstedet Foto Teknik i Tastrup. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, afstandsindstilling, blitzkontakt, springblændemekanisme og blændeåbning.

Lukkertesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen tre forskellige steder i filmplanet samtidigt. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 19 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde.

Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, svarende til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 % svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1/1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis +4 - +12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til ca. 1/4 blænde. Tre tal med kommaer imellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er +17, +8, +12 betyder det, at første del af billedet underbelyses med 17 %, mens midten overbelyses 8 % og sidste del overbelyses 12 %. I dette tilfælde er eksponeringsvariationen ca. 1/3 blænde.

Ved automatiske kameraer kontrolleres lysmåler/lukkertid/blænde-kombinationen ved to lysstyrker (LV 9 og LV 15). Måleresultatet udskrives som lysværdital +0,2 betyder 1/5 blændes overbelysning, mens +1,0 betyder 1/1 blændes overbelysning. Ved denne test kontrolleres også forskellige objektivers indflydelse på resultatet, hvilket giver et mål for blændemekanismeres nøjagtighed.

Kontrollen af lysmåleren foregår i finjusteret lyskasse. Afstands-skalaen kontrolleres ved hjælp af testmotiver.

der på blænde 16, gik det galt – de blev fuldstændigt overbelyste. Årsagen viste sig at være, at blænden på min makronormal gik trægt, og den derfor ikke nåede ned på blænde 16, før blitzen var brændt af.

– Jeg gik derfor hele mit udstyr igennem og fandt, at der også var problemer med en 35 mm Vivitar optik. Jeg sendte derfor disse to objektiver plus mit Nikkormat EL kamerahus til reparation og eftersyn. Makronormalen blev repareret for ca. 450 kroner. Kamerahuset blev eftersat og justeret, og så blev viserinstrumentet i søgeren udskiftet, fordi lejerne var slidte. Pris ca. 1.200 kroner. Vivitar objektivet har jeg endnu ikke fået retur, for der skal helt nye blændelameller i, og de skal skaffes hjem fra udlandet.

Sådan foregik værkstedstesten

I forbindelse med FOTO & Smalfilms langtidstest er etableret et samarbejde med værkstedet Foto Teknik Aps i Tåstrup. Målingerne foretages af fototekniker Jens Bjørn Andersen med Finn Nesgaard her fra bladet som bisidder.

Testen er delt op i lukkertest, lysmålestest og automatiktest, samt kontrol af afstandsindstilling, blitzsynkronisering, selvdulser m.v.

Lukkertesten foregår ved hjælp af et udstyr, som måler lukkertiden tre forskellige steder i filmplanet. Herved kan man kontrollere, om eksponeringen er jævn over hele billedfladen. Hvis den er ujævn, skyldes problemet i øvrigt ofte, at det ene lukkergardin skal strammes op – hvilket er en relativt simpel reparation. De dårlige korte tider, som blev målt på den gamle Nikon F har sandsynligvis denne årsag.

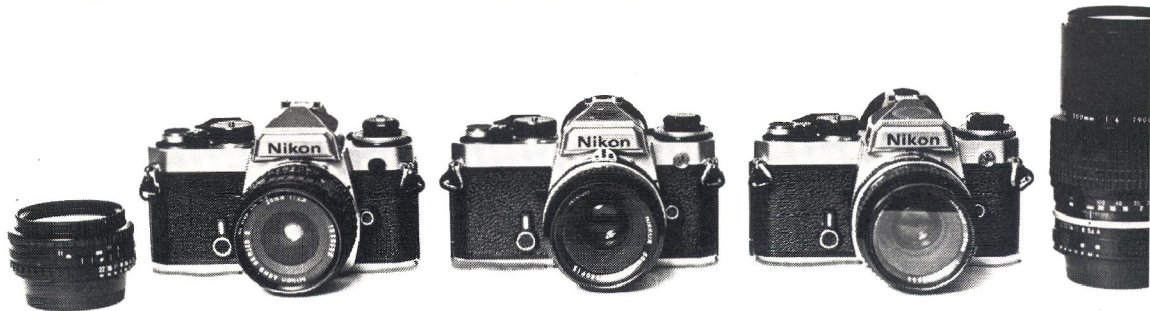
Lysmålestesten og automatiktesten foregår i en særlig målekasse, hvor kameraet »ser« faste lysniveauer, som reguleres trinvis fra lysværdi 4 til lysværdi 15. Ved automatikmålingen indgår hele kæden af mulige fejlkilder: lysmålecelle, blænde, blændesimulering, lukkertid m.v. Denne måling giver derfor et ganske godt udtryk for kameraets faktiske ydeevne. Derfor må man også acceptere en ret stor tolerance ved denne måling. Et resultat, der ligger indenfor plus/minus 0,2 EV er således ganske flot!

Bogpræmier

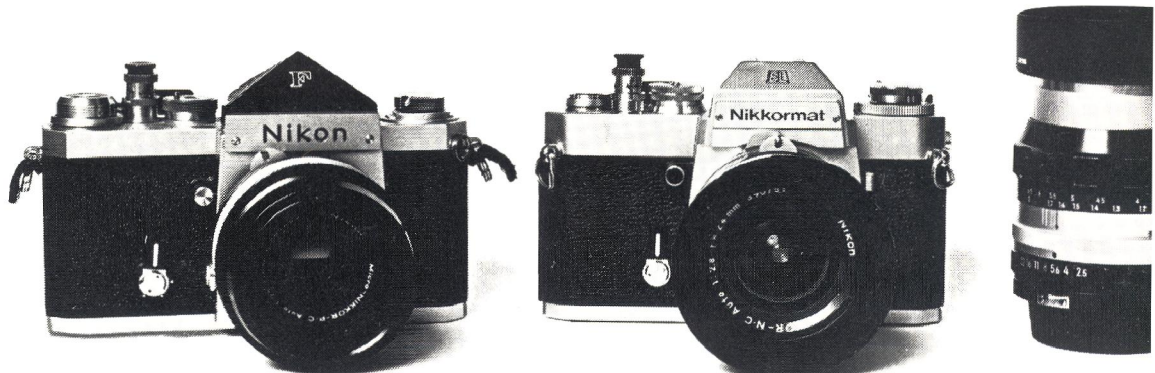
Blandt deltagerne i Nikon testen er trukket lod om Kodak-bogen »Fotoglæde« til 168 kroner og et par eksemplarer af Verdensnaturfondens bog »På fotosafari i Afrika« til 39,75 kroner. Bøgerne blev vundet af henholdsvis Jens Petersen-Bach fra Ulstrup ved Viborg, Carl Erik Olsen fra Søborg i København og Jerry Jakobsfeld fra Svendborg.

Thomas Lybecker deltog i langtidstesten med sit Nikon F3 hus, normalobjektiv og 105 mm tele. Desuden har han en 24 mm og en 300 mm, samt motorudstyr. Han tager 65-75 film om året. Hans vurdering: Meget positiv. Testresultat: Helt i top.

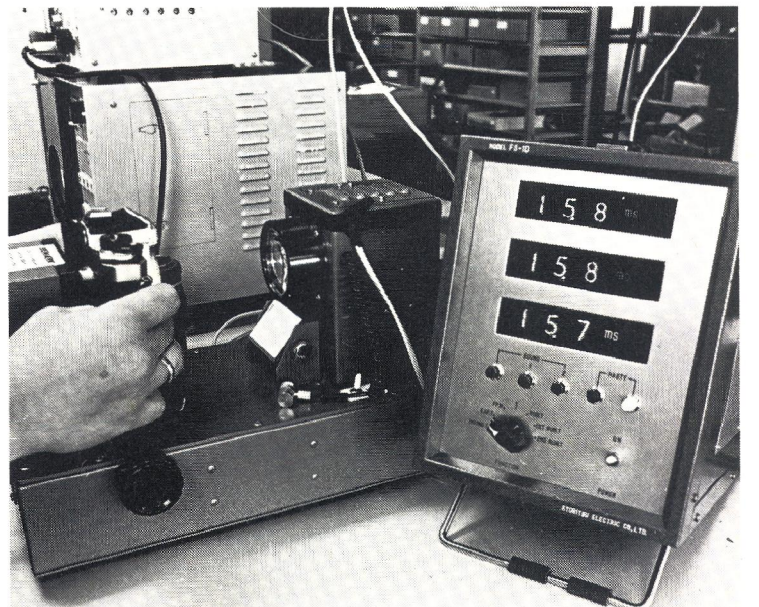
De tre Nikon FE kameraer blev leveret af Finn Smedskjær, Claus Jensen og Elmer Madsen. Finn Smedskjærs vurdering: Meget negativ – p.g.a. lejlighedsvis blokering på auto. Testresultat: Blokeringen blev konstateret, men årsagen ikke fundet. Ellers var måleresultaterne meget fine. Claus Jensens vurdering: Meget positiv. Testresultat: Fint. Elmer Madsens vurdering: Meget positiv. Testresultat: Fint.

Vagn Lyrstrands Nikon'er er fra midten af halvfjerdserne. Objektiverne er en 24 mm, en 55 mm makronormal og en 105 mm. Han tager ca. 50 film om året. Hans vurdering: Positiv. Testresultat: De korte lukkertider var skæve, især for Nikon F'erens vedkommende.

På dette testudstyr kontrolleres lysmåler og eksponeringsteknik.

Lukkertiden måles tre forskellige steder i filmplanet. Her måler man 1/60 sekund, som efter bogen skal være 15,6 millisekund. Målingen er derfor meget fin.